

عنوان مقاله:

تبیین نحوه نشستن فریدون بر تخت (جلوس شاهانه) در نگاره های شاهنامه شاه تهماسبی

محل انتشار:

فصلنامه رهپویه هنرهای صناعی، دوره 2، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

نسیم غیبی - کارشنا سی ارشد نقاشی ایرانی دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ایران.

امیر فرید - استادیار دانشکده هنرهای تجسمی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

نحوه نشستن فریدون بر تخت، یا جلوس شاهانه، نشان از موقعیت خاص و حتی فرازمینی او دارد. ویژگی های تخت پادشاهی، لباس و ادواتی که وی در بردارد، همچنین موقعیت و ترکیب ترسیمی او همه می تواند نشان از حساسیتی باشد که نگارگر نگاره ها نسبت به شخص اول داستان با محوریت فریدون دارد. این پژوهش با هدف شناسایی و طبقه بندی نحوه نشستن فریدون در نگاره های شاهنامه شاه تهماسبی در ترکیب بندی نگاره های ذکر شده و شناسایی و شناساندن ویژگی های تصویری حاصل از این عناصرها در نگاره ها انجام یافته است. برای دست یابی به نتایج پرسش اصلی این مقاله چنین تدوین یافته است: ۱. نحوه قرارگیری و حالت نشستن فریدون بر تخت پادشاهی چه ویژگی های بصری در بردارد؟ در این پژوهش به تحلیل خطی شاه، تخت، عصا و قرارگیری شاه در ترکیب بندی نگاره پرداخته شده و پژوهشگران پس از شرح و تحلیل داده ها به این نتیجه رسیده اند که از میان نه نگاره بررسی شده نوع نشستن فریدون در تخت شاهی معنی دار است و با محتوی متن (شخصیت منحصر به فرد فریدون در شاهنامه) مطابقت دارد. به طور کلی و مشخص، تخت پادشاهی به دو دسته مهم تخت های دویخشی و سه بخشی تقسیم می شده است. همچنین پیکره های پادشاهی در اکثر نگاره ها دارای تاج و لباس فاخر و همچنین در دستان فریدون یا ملازمانش گریز گاو سر که نمادی از پادشاهی اوست دیده می شود. ترکیب قرارگیری فریدون در نگاره نیز جلب توجه می نماید و حالتی مرکزی دارد. همه این موارد نمایش جایگاه رفیع، پراهمیت و دارای فره ایزدی است.

کلمات کلیدی:

فریدون، فر ایزدی، شاهنامه شاه تهماسبی، تخت شاهی، جلوس شاهانه، نگارگری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2056119>

